

Fremsat den 8. oktober 2014 af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1023 af 23. september 2014, som ændret ved § 1, nr. 2, i lov nr. 495 af 21. maj 2013 og § 1, nr. 6, 11 og 12 i lov nr. 722 af 25. juni 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 41, stk. 1, 2. pkt., ændres »forudsætning« til: »betingelse«, og efter »funktionsevne« indsættes: »og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning«.

2. § 41, stk. 2 og 3, affattes således:

»Stk. 2. Udmålingen af ydelsen sker på grundlag af de sandsynliggjorte merudgifter for det enkelte barn, f.eks. merudgifter til individuel befordring og fritidsaktiviteter.

Stk. 3. Beløbet til dækning af de nødvendige merudgifter kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 4596 kr. pr. år (2015-niveau). Ydelsen fastsættes ud fra de skønnede merudgifter pr. måned og afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.«

3. I § 66 a, stk. 6, 1. pkt., indsættes efter »stk. 1, nr. 2,«: »og stk. 2, 2. pkt.,«, og i 2. pkt. indsættes efter »stk. 2,«: », 1. pkt.,«.

4. I § 66 a, stk. 7, indsættes efter »jf. stk. 3 og 4,«: »om satter for godtgørelse af udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet samt om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, jf. stk. 2,«.

5. I § 155 b, stk. 1, ændres »§§ 153-154« til: »§§ 152-154«.

6. I § 156 udgår »hæfte eller«.

7. I § 182, stk. 1, ændres »Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 8.« til: »Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2016.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal senest den 1. januar 2016 have genberegnet alle sager om merudgiftsydelser til børn, hvor der udbetales tilskud efter de hidtil gældende regler.

Stk. 3. Klage til Ankestyrelsen over afgørelser om dækning af omkostninger til netværksplejefamilier, der er truffet i perioden 1. januar til 31. december 2014, kan ske inden fire uger efter lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indhold

1. Lovforslagets baggrund og formål
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Forenkling af udmålingssystemet
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Præcisering af anvendelsesområdet
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.3 Ændringer i reglerne om børn og unge med behov for særlig støtte
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. De foreslåede ændringer
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets baggrund og formål

Med dette lovforslag foreslås at forenkle udmålingssystemet for hjælp til dækning af merudgifter til børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse i § 41 i lov om social service (herefter serviceloven) samt at præcisere anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen. Dette foreslås at ske ved en ændring af udmålingssystemet, hvorefter den udbetalte ydelse fastsættes på baggrund af de sandsynliggjorte merudgifter og afrundes til det nærmeste hele kronebeløb, der er deleligt med 100, samt en præcisering af, at hjælp efter bestemmelsen er subsidiær i forhold til hjælp efter anden lovgivning og andre bestemmelser i serviceloven.

Formålet med lovforslaget er at skabe en tættere sammenhæng mellem det enkelte barns faktiske behov for hjælp til dækning af merudgifter og den udbetalte ydelse samt at lette kommunernes administration af ordningen.

Baggrunden for lovforslaget er, at der gennem den seneste tid har vist sig en række eksempler på, at kommunerne har udfordringer med at administrere reglerne om merudgiftsydelser til børn. Dette er bl.a. kommet til udtryk i konkrete sager fra kommuner og i Rigsrevisionens beretning fra

2012, der bl.a. viser, at udmålingen af merudgiftsydelsen opleves som kompliceret af såvel borgere som kommuner.

Endvidere indeholder lovforslaget rettelser af nogle mindre fejl i servicelovens bestemmelser vedrørende udsatte børn og unge.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Forenkling af udmålingssystemet

2.1.1. Gældende ret

Hjælp til dækning af nødvendige merudgifter til børn med funktionsnedsættelse eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse er reguleret i servicelovens § 41 og i bekendtgørelse nr. 1548 af 16. december 2013 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom.

Ifølge servicelovens § 41, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen yde hjælp til dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af børn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Efter servicelovens § 41, stk. 1, er det en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Formålet med bestemmelsen er at tilgodese, at børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med indgribende kroniske eller langvarige lidelser har nogle særlige behov, som kan give merudgifter ved forsørgelsen. Bestemmelsen giver således hjemmel til at dække de udgifter, som familien ikke ville have haft, hvis barnet eller den unge ikke havde haft en nedsat funktionsevne eller en indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Familien skal selv afholde den del af udgifterne, som svarer til de udgifter, familien normalt ville have afholdt.

Serviceovens § 41 er således rettet mod borgere, der i hjemmet forsørger børn og unge under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kroniske eller langvarige lidelser. Som eksempler på funktionsnedsættelser eller lidelser, der vil kunne falde ind under bestemmelsen, kan nævnes udviklingshæmning, sindslidelser, epilepsi, diabetes, nedsat bevægelsesfunktion, herunder respirationsinsufficiens, hjerneskade, nedsat talefunktion, manglende eller svagt syn samt manglende eller nedsat hørelse. Eksemplerne er ikke udtømmende. Det betyder, at andre persongrupper, f.eks. børn og unge med udviklingsforstyrrelser, kan være omfattet af merudgiftsbestemmelsen, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt.

Ifølge serviceovens § 41, stk. 2, fastsættes hjælpen med udgangspunkt i et månedligt standardbeløb på 3.016 kr. (2014-priser). Ydelsen beregnes på grundlag af det konkrete behov og udbetales månedligt med en eller flere ottendedele af standardbeløbet.

Efter § 41, stk. 3, udgør merudgiftsydelsen mindst 1/8 af det månedlige standardbeløb på 3.016 kr. (2014-priser), hvilket med satsreguleringen pr. 1. januar 2015 vil stige til 3.064 kr. Merudgiftsydelsen udgør således mindst 377 kr. om måneden (2014-priser), hvilket med satsreguleringen pr. 1. januar 2015 vil stige til 383 kr. om måneden.

Der skal sandsynliggøres merudgifter svarende til 12 gange 1/8 af standardbeløbet inden for et år, før merudgiften kan komme til udbetaling (minimumsgrænsen). Minimumsgrænsen udgør 4.524 kr. årligt (2014-priser), svarende til 377 kr. pr. måned (2014-priser), hvilket med satsreguleringen pr. 1. januar 2015 vil stige til 4.596 kr. årligt svarende til 383 kr. pr. måned. Hvis der kan sandsynliggøres merudgifter, der overstiger minimumsgrænsen, udbetales der hjælp fra første krone. Der er således ikke tale om egenbetaling op til minimumsgrænsen.

Efter det ovenfor beskrevne udmålingssystem udbetales merudgiftsydelsen ud fra faste satser, hvis de sandsynliggjorte merudgifter ligger inden for et givent interval. Det betyder, at der sker overkompensation i forhold til det faktiske behov for hjælp, hvis de sandsynliggjorte merudgifter ligger nederst i et interval, mens der sker underkompensation, hvis de ligger øverst.

Standardbeløbet, der er nævnt i § 41, stk. 2, reguleres ifølge serviceovens § 182, stk. 1, en gang årligt den 1. januar med

satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 8.

Der findes ingen særlige regler i serviceloven eller i bekendtgørelse nr. 1548 af 16. december 2013 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom om kommunalbestyrelsens pligt til opfølgning i sager om hjælp til dækning af nødvendige merudgifter. Opfølgning skal derfor ske i henhold til de almindelige forvaltningsretlige regler herom.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås at forenkle udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, således at der fremover afrundes til nærmeste hele 100 kr. i forhold til de sandsynliggjorte merudgifter. Med dette forslag vil der blive skabt en tættere sammenhæng mellem den udmålte ydelse og det konkrete behov for hjælp, idet omfanget af over- og underkompensation vil blive mindsket i forhold til det nuværende system. Forslaget vil desuden skabe en administrativ lettelse for kommunerne, idet det komplicerede udmålingssystem med afrunding til nærmeste antal ottendedele af standardbeløbet afskaffes.

Der ændres med forslaget ikke ved minimumsgrænsen, som derfor i 2015 vil være 4.596 kr. pr. år, svarende til 383 kr. pr. måned, for at kunne modtage merudgiftsydelse. Der ændres ligeledes ikke ved, at merudgiftsydelsen skal fastsættes på baggrund af det konkrete behov hos det enkelte barn. Herudover ændres der ikke ved, at der udbetales hjælp fra første krone, hvis der kan sandsynliggøres merudgifter, der overstiger minimumsgrænsen. Der vil således fortsat ikke være egenbetaling op til minimumsgrænsen.

Der ændres heller ikke ved, at det beløb, der er nævnt i § 41, stk. 3, 1. pkt., reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Dog foreslås som en konsekvens af det foreslåede ændrede udmålingssystem, at reguleringen fremover vil ske med afrunding til nærmeste kronebeløb, i stedet for den nu gældende afrunding til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med otte. Reguleringen foreslås foretaget første gang den 1. januar 2016.

2.2. Præcisering af anvendelsesområdet

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår ikke af ordlyden i serviceovens § 41, stk. 1, at det er en forudsætning for hjælp efter bestemmelsen, at udgifterne ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i serviceloven.

Dette følger imidlertid af princippet om sektoransvar, som er et af de grundlæggende principper bag udformningen af dansk handicappolitik, sammenholdt med subsidiaritetsprincippet. Ifølge princippet om sektoransvar er den sektor, som stiller en ydelse til rådighed for borgerne generelt, ansvarlig for, at ydelsen også er tilgængelig for borgere med funkti-

onsnedsættelse. I forlængelse heraf fastslår subsidiaritetsprincippet, at hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også serviceloven, er subsidiær til hjælp efter anden lovgivning. Konkret i forhold til servicelovens § 41 indebærer princippet om sektoransvar og subsidiaritetsprincippet, at hjælp efter anden lovgivning skal være udtømt, før servicelovens § 41 kan bringes i anvendelse.

Tilsvarende gælder i forhold til hjælp efter andre bestemmelser i serviceloven i de tilfælde, hvor samme behov kan dækkes efter såvel en specialbestemmelse som efter servicelovens § 41. Det gælder således, at hvis en specialbestemmelse i serviceloven specifikt omhandler en bestemt type støtte, f.eks. aflastning, skal denne specialbestemmelse anvendes forud for servicelovens § 41, som har karakter af en generel bestemmelse, hvorefter der kan ydes hjælp til merudgifter ved forsørgelsen af et barn med funktionsnedsættelse eller indgribende lidelse.

Der henvises herudover til ministeriets vejledning nr. 9007 af 7. januar 2014 om særlig støtte til børn og unge og deres familier, f.eks. afsnittene om respirationshjælp (punkt 217-219), afsnittene om aflastning (punkt 203-208) og afsnittene om befordring (punkt 184-188).

I pkt. 217 om respirationshjælp fremgår således, at hjælp efter specialregler som sundhedslovgivning, lovgivning om hjemmesygepleje, specialbestemmelser i serviceloven om personlig hjælp og pleje, aflastning mv. går forud for anvendelse af den generelle regel i servicelovens § 41 om dækning af nødvendige merudgifter. I pkt. 184 fremgår det, at befordringsydelse efter servicelovens § 41 er subsidiære til befordringsydelser efter andre bestemmelser. Endelig fremgår det af pkt. 203 om aflastning, at udgangspunktet er, at anvendelse af en af de øvrige aflastningsordninger i serviceloven skal gå forud for anvendelsen af servicelovens § 41 til aflastningsformål.

2.2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der foretages en præcisering i servicelovens § 41 af, at det er en betingelse for hjælp efter bestemmelsen, at udgifterne ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i serviceloven. Med dette forslag bliver det tydeliggjort, at hjælp efter servicelovens § 41 er subsidiær til hjælp efter anden lovgivning som f.eks. sundheds- og undervisningslovgivningen, og til anden hjælp efter serviceloven.

2.3. Ændringer i reglerne om udsatte børn og unge med behov for særlig støtte

2.3.1. Gældende ret

Med lov nr. 651 af 12. juni 2013, blev servicelovens § 142 ophævet, og indholdet af bestemmelsen blev i vidt omfang indarbejdet i den nugældende § 66 a om plejefamilier, egne værelser mv. for anbragte børn og unge. Servicelovens § 66 a er ligeledes ændret med lov nr. 1462 af 17. december 2013. Lovændringerne trådte i kraft 1. januar 2014.

Af de gældende regler i servicelovens § 66 a, stk. 2, fremgår, at netværksplejefamilier har ret til at få dækket deres omkostninger i forbindelse med barnets eller den unges ophold i hjemmet. Det fremgår af § 66, stk. 6, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 66 a, stk. 2, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Før 1. januar 2014 var det ligeledes fastsat i servicelovens § 142, stk. 9, at netværksplejefamilier skal have dækket deres omkostninger i forbindelse med barnets eller den unges ophold i familien. Det fremgik af servicelovens § 142, stk. 8, at netværksplejefamilien ikke var undtaget fra adgangen til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse om fastsættelse af disse omkostninger. Dermed er netværksplejefamilier med virkning fra 1. januar 2014 blevet afskåret fra at kunne klage over kommunalbestyrelsens afgørelse om dækning af omkostninger til plejefamilien. Afskæringen af klageadgangen var ikke tilsigtet og skyldes en fejl i forbindelse med at bestemmelsen blev flyttet.

Videre er det i servicelovens § 66 a, stk. 7, fastsat, at ministeren har bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler på en række områder, der vedrører anbringelser af børn og unge. Det gælder i forhold til regler om godkendelse og tilsyn med plejefamilier, kommunale plejefamilier, netværksfamilier og egne værelser mv., jf. servicelovens 66 a, stk. 1, 2 og 5. Ministeren bemyndiges i samme bestemmelse også til at fastsætte regler om grunduddannelse og supervision til og efteruddannelse af plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, jf. § 66 a, stk. 3 og 4, og om godtgørelse for netværksplejefamilier.

Servicelovens § 66 a, stk. 7, er ligeledes indført med lov nr. 651 af 12. juni 2013. Det fremgik af bemærkningerne til lovforslaget, at det var forudsat, at bestemmelsen skulle videreføre bemyndigelsesbestemmelserne som tidligere fremgik af servicelovens § 142, stk. 10, og 11. Bemyndigelsesbestemmelsen er udmøntet i den gældende plejefamiliebekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 1554 af 19. december 2013).

Det fremgår imidlertid ved en fejl ikke længere udtrykkeligt af bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 66 a, stk. 7, at ministeren kan fastsætte satser for godtgørelse af udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet og for beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, således som det fremgik af den tidligere gældende § 142, stk. 10. Dermed kan der opstå tvivl om, hvorvidt der tilstrækkelig hjemmel til fastsættelsen af de regler, der fremgår af den gældende plejefamiliebekendtgørelse.

Med lov nr. 496 af 21. maj 2013, der trådte i kraft 1. oktober 2013, blev det fastsat i servicelovens § 155 b, stk. 1, at kommunalbestyrelsen senest 6 hverdage efter, at der er modtaget en underretning fra en fagperson efter § 153 eller fra en borger efter § 154, skal bekræfte modtagelsen af denne underretning over for den, der foretog underretningen. Med den gældende formulering af bestemmelsen har kommunalbestyrelsen således ikke som tidligere pligt til at kvittere for mod-

tagelsen af en mellemkommunal underretning, som fremsendes jf. servicelovens § 152.

Endelig gælder det efter reglerne i servicelovens § 156, at en person, der hjælper et anbragt barn eller en ung med at flygte fra et anbringelsessted eller som holder et anbragt barn eller en ung skjult, kan straffes med hæfte eller fængsel i indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Imidlertid blev hæftestrafte afskaffet med lov nr. 433 af 31. maj 2000, der trådte i kraft 1. juli 2001.

2.3.2. De foreslåede ændringer

I forhold til netværksplejefamiliers klageadgang foreslås, at retstilstanden føres tilbage til det der var gældende før 1. januar 2014. Hermed får netværksplejefamilier igen adgang til at kunne klage til Ankestyrelsen, hvis de er uenige i kommunalbestyrelsens afgørelse om fastsættelse af omkostninger ved barnets eller den unges ophold i hjemmet. Der gives desuden i overgangsbestemmelsen adgang til, at netværksplejefamilier inden for 4 uger fra loven er trådt i kraft, kan klage over afgørelser truffet i 2014 om dækning af omkostninger forbundet ved at have barnet eller den unge i hjemmet.

Med lovforslaget foreslås videre, at ministerens får genetableret udtrykkelig adgang til at fastsætte nærmere regler om satser for godtgørelse af kost og logi i forbindelse med opholdet og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, således at retstilstanden på dette område føres tilbage til det, der var gældende før 1. januar 2014.

Med forslaget om ændring af servicelovens § 155 b, stk. 1, foreslås, at kommunens pligt til at bekræfte modtagelsen af en underretning skal omfatte alle typer underretninger efter servicelovens bestemmelser, og dermed også de mellemkommunale underretninger. Med forslaget ønskes det, i overensstemmelse med intentionerne i lov nr. 496 af 21. maj 2013 om beskyttelse af børn og unge mod overgreb m.v. at sikre, at der ikke opstår tvivl om, hvorvidt en mellemkommunal underretning er modtaget, når vordende forældre eller et barn eller en ung, som fraflytningskommunen vurderer, har behov for særlig støtte, flytter til en anden kommune. Med forslaget føres retstilstanden i forhold til kvittering for alle typer underretninger tilbage til det, der var gældende før 1. oktober 2013, hvor de ændringer, der blev indført med lov nr. 496 af 21. maj 2013 om beskyttelse af børn mod overgreb m.v., trådte i kraft.

Det foreslås videre, servicelovens § 156 om straffebestemmelser ændres, så det ikke længere fejlagtigt fremgår, at man kan straffes med hæfte, hvis man hjælper et anbragt barn eller en ung med at flygte fra et anbringelsessted eller holde sig skjult. Herved bringes servicelovens straffebestemmelse i overensstemmelse med lov om fuldbyrdelse af straf.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Den del af lovforslaget, der vedrører ændring af udmålings-systemet og den årlige genberegning forventes på længere sigt at medføre en administrativ lettelse for kommunerne. Dette indgår som et element i regeringens opfyldelse af moderniseringsaftalen med KL for 2015 og 2016.

Finansministeren vil i forlængelse af de årlige drøftelser med KL om kommunernes økonomi fremlægge et bloktilskudsaktstykke, hvori der søges om bemyndigelse til at kunne fravige § 14, stk. 2, i lov nr. 499 af 7. juni 2006 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner med senere ændringer, så kommunernes statstilskud ikke nedsættes med de kommunale mindreudgifter, som følger af denne del af lovforslaget.

Den del af lovforslaget, der handler om at rette fejl i reglerne om udsatte børn og unge, forventes ikke at medføre økonomiske eller administrative merudgifter for kommunerne, da der med lovforslaget alene er tale om, at retstilstanden føres tilbage til det tidligere gældende, på de enkelte områder.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag om ændring af reglerne om dækning af nødvendige merudgifter til forældre til forsørgelse i hjemmet af børn med funktionsnedsættelse har i perioden fra den 23. juni 2014 til den 15. august 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.: Advokatrådet, Ankestyrelsen, BUPL – Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområ-

det, Det Centrale Handicapråd, Fagligt Fællesforbund, Familieplejen Danmark, FOA – Fag og Arbejde, Forældrelandsforeningen (FBU), HK/Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kristelig Fagbevægelse, Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge, Landsforeningen for Socialpædagoger, LO, Red Barnet, Sjældne Diagnoser, Socialchefforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund, TABU-KA og Ungdommens Vel.

Den del af lovforslaget, der vedrører rettelse af fejl i servicelovens bestemmelser for udsatte børn og unge, har alene været fremsendt i høring til Kommunernes Landsforening umiddelbart før fremsættelsen af forslaget.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Den del af lovforslaget, der vedrører ændring af udmålingssystemet og den årlige genberegning forventes på længere sigt at medføre en administrativ lettelse for kommunerne. Dette indgår som et element i regeringens opfyldelse af aftalen med KL om videreførelse af moderniseringsaftalen i 2015 og 2016.	Ingen.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Administrative lettelse for kommunerne.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ifølge den nugældende formulering af servicelovens § 41, stk. 1, 2. pkt., er det en forudsætning for hjælp efter bestemmelsen, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. For at præcisere betydningen af sætningen og ensrette formuleringen svarende til servicelovens § 100 om merudgiftsydelse til voksne foreslås det at erstatte ordet "forudsætning" med "betingelse", som det er anvendt i § 100. Med forslaget vil det således fremgå, at det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. Forslaget indebærer ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret. Herudover fremgår det ikke af den nugældende ordlyd af servicelovens § 41, at hjælp efter bestemmelsen er subsidiær i forhold til hjælp efter anden lovgivning og andre bestemmelser i serviceloven. For at præcisere bestemmelsens subsidiære karakter foreslås det at tilføje i § 41, stk. 1, 2. pkt., at det er en betingelse, at merudgifterne ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i serviceloven. Med forslaget tydeliggøres det således, at hjælp efter servicelovens § 41 er subsidiær til hjælp efter anden lovgivning som f.eks. lovgivning

inden for sundheds- og uddannelsesområdet eller anden hjælp efter serviceloven. Det bemærkes herved, at selvom det tilføjes i bestemmelsen, at den er subsidiær, vil bestemmelsen, der er specifikt rettet mod borgere med funktionsnedsættelse, skulle anvendes forud for aktivlovens regler om transbestemt hjælp, der er rettet mod alle. Dette svarer til principperne i Ankestyrelsens praksis vedrørende servicelovens § 100, jf. principafgørelser nr. C14-06, 192-09, 113-13, 57-13 og 84-13. Der sikres derved parallelitet mellem reglerne om merudgiftsydelse på børneområdet og voksenområdet.

Til nr. 2

Med den foreslåede nyaffattelse af servicelovens § 41, stk. 2 og 3, ændres udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, således at de faste satser, som tilskuddet udbetales efter i henhold til gældende ret, afskaffes. Det foreslås således, at det eksisterende udmålingssystem med ottendedele af et standardbeløb afskaffes og, at udmålingen af ydelsen fremover sker ved, at der afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100 kr. i forhold til de sandsynliggjorte merudgifter. Minimumsgrænsen på 4.596 kr. årligt svarende til 383 kr. månedligt (2015-priser) foreslås bevaret. Om gældende ret henvises til afsnit 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede ændring vil der blive skabt en tættere sammenhæng mellem den udmålte ydelse og det konkrete behov for hjælp, idet omfanget af over- og underkompensation mindskes i forhold til det nuværende system. Da minimumsgrænsen bevares, vil forslaget ikke ændre på den økonomiske nedre grænse for, hvem der er berettiget til hjælp efter bestemmelsen. Ændringen vil desuden skabe en administrativ lettelse for kommunerne, idet det komplicerede udmålingssystem med afrunding til nærmeste antal ottendedele af standardbeløbet afskaffes.

Med forslaget ændres der ikke på, at udmålingen af merudgiftsydelsen skal ske på grundlag af det konkrete behov for det enkelte barn. Af hensyn til parallelitet i regelsættet er dog indført samme formulering i § 41, stk. 2, som der anvendes ved § 100, stk. 2, om merudgiftsydelse til voksne.

Forslaget indebærer endvidere ingen ændringer i forhold til de betingelser, der i øvrigt skal være opfyldt, for at en person er berettiget til hjælp til dækning af nødvendige merudgifter, herunder betingelserne i forhold til personkreds. Disse betingelser videreføres således uændret.

Hvis forslaget vedtages, vil der blive foretaget konsekvensændringer i bekendtgørelse nr. 1548 af 16. december 2013 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, som er udstedt med hjemmel i servicelovens § 41, stk. 5, der giver ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke udgifter der kan ydes hjælp til, og betingelserne herfor. Endvidere vil der i bekendtgørelsen blive fastsat regler om, hvornår ydelsesmodtageren har ret til at få omberegnet et tidligere fastsat tilskud til dækning af merudgifter. Her tænkes på den situation, hvor de sandsynliggjorte merudgifter er steget, efter at kommunalbestyrelsen har fastsat tilskuddet. Det vil i bekendtgørelsen blive fastsat, at uanset stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter, som ligger til grund for kommunalbestyrelsens fastsættelse af den udbetalte hjælp, kan ydelsesmodtageren først forlange at få fastsat ydelsen på ny, når der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse. Såfremt kommunalbestyrelsen herefter finder grundlag for en ændret fastsættelse af den udbetalte hjælp, skal ændringen ske med tilbagevirkende kraft til det tidspunkt, hvor stigningen i de sandsynliggjorte merudgifter fandt sted.

Dermed kommer ydelsesmodtageren højst til at bære ekstra merudgifter et år, hvorefter der skal ydes hjælp med tilbagevirkende kraft. Men det vil kun ske i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen ikke selv har ændret i løbet af året, f.eks. ved nye hjælpebehov. Er der derimod tale om, at merudgifterne skal sættes ned, er det kommunalbestyrelsen, der bærer risikoen, indtil den træffer en ny afgørelse om omberegning. Her vil kommunalbestyrelsen ikke kunne kræve tilbagebetaling til det tidspunkt, hvor faldet i merudgifterne blev konstateret.

Formålet med denne regel er at sikre, at det foreslåede udmålingssystem for merudgiftsydelsen ikke medfører væsentligt øget administration i kommunerne. Samtidig skal reglen

også sikre, at ydelsesmodtagerne inden for en rimelig periode (et år fra seneste fastsættelse) kan forlange at få fastsat deres merudgiftsydelse på ny, hvis der sker stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter.

Efter de nugældende regler er der ikke sat et loft for, hvor ofte en familie kan kræve omberegning af deres sandsynliggjorte merudgifter, når der sker ændringer. Denne ændring vil således medføre en administrativ lettelse for kommunerne, uden at borgerne stilles dårligere, idet en eventuel højere ydelse udbetales med tilbagevirkende kraft. Det bemærkes, at denne ændring er en ensretning i forhold til § 100 om merudgiftsydelse til voksne.

Til nr. 3

Med formuleringen af den nugældende § 66 a, stk. 6, er netværksplejefamilier afskåret fra at kunne klage over kommunalbestyrelsens afgørelse om det beløb, kommunalbestyrelsen fastsætter til at dække deres omkostninger ved at have barnet eller den unge boende i familien. Da det ikke har været hensigten med indførelsen af § 66 a at afskære den hidtidige klageadgang, foreslås at indsætte en henvisning til § 66, stk. 2 i § 66 a, stk. 6, således at netværksplejefamiliernes klageadgang genetableres, i lighed med de regler der var gældende før 1. januar 2014. Herved får netværksplejefamilierne adgang til inden for fire uger fra lovens ikrafttræden at klage til Ankestyrelsen over kommunens afgørelse om omkostningerne ved at have barnet eller den unge i familien. Der etableres samtidig en overgangsordning for afgørelser herom, der er truffet i 2014. Der henvises til bemærkningerne til § 2, stk. 3.

Til nr. 4

Med indførelse af reglerne om et socialtilsyn pr. 1. januar 2014 og de deraf følgende konsekvensrettelser i serviceloven var det hensigten at flytte og etablere en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte nærmere regler i forhold til bl.a. satser for kost og logi, beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, supervision, efteruddannelse mv, fra den tidligere gældende § 142 til en ny, samlet bemyndigelsesbestemmelse i servicelovens § 66 a. Imidlertid blev de tidligere gældende regler i § 142, stk. 10, ved en fejl ikke videreført i den gældende formulering af bemyndigelsesbestemmelsen på området i servicelovens § 66 a. Herved kan der opstå tvivl om, hvorvidt der er tilstrækkelig hjemmel til, at ministeren kan fastsætte satser for godtgørelse af udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet og om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, som i dag fremgår af plejefamiliebekendtgørelsen og vejledning om satser på det sociale område.

Med forslaget om ændring af servicelovens § 66 a, stk. 7, foreslås derfor, at der genetableres en udtrykkelig bemyndigelse for ministeren til at fastsætte nærmere regler om disse forhold.

Til nr. 5

Med ændringerne af reglerne om underretning, som blev gennemført som led i overgrebspakken (lov nr. 496 af 21. maj 2013 om ændring af lov om social service), var det hensigten at skærpe reglerne om kommunernes håndtering af underretninger i overensstemmelse med anbefalingerne fra ekspertpanelet om overgreb mod børn.

Det var således ikke hensigten, at der med indførelsen af den nye § 155 b, stk. 1, skulle ske ændringer i retstilstanden for så vidt angår kommuneres pligt til at bekræfte modtagelsen af en mellemkommunal underretning, som fremsendes efter reglerne i serviceloven § 152.

Efter de gældende regler i § 155 b, stk. 1, har kommunalbestyrelsen imidlertid kun pligt til senest 6 dage efter modtagelsen at bekræfte underretninger fremsendt efter reglerne i §§ 153-154, som omhandler den almindelige underretningspligt for alle borgere og den skærpede underretningspligt for fagpersoner.

For at sikre en ensartet behandling af alle underretninger og for at skabe sikkerhed for, at også de mellemkommunale underretninger er modtaget, foreslås det derfor med lovforslaget, at retstilstanden på dette område bringes således tilbage til det, der var gældende før 1. oktober 2013. Hermed foreslås, at kommunerne senest 6 dage efter modtagelsen af en mellemkommunal underretning skal bekræfte modtagelsen af underretningen over for barnets eller den unges fraflytningskommune. Reglerne om bekræftelse af underretninger bliver dermed ens, uanset hvem der sender en underretning om et barn eller en ung.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lov nr. 432 af 31. maj 2000 om fuldbyrdelse af straf m.v., hvor hæftestrafen blev afskaffet. Konsekvensrettelsen er ved en fejl ikke tidligere blevet gennemført i serviceloven.

Til nr. 7

Efter den nugældende § 182, stk. 1, skal det beløb, der er nævnt i § 41, reguleres en gang årligt den 1. januar med

satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 8.

Med den foreslåede ændring af § 182, stk. 1, foreslås at satsreguleringen fremover skal afrundes til det nærmeste kronebeløb, som en konsekvensændring af den foreslåede ændring af udmålingssystemet jf. lovforslagets § 1, nr. 3. Reguleringen foreslås foretaget første gang den 1. januar 2016.

Der ændres således ikke ved, at det beløb, der er nævnt i § 41, stk. 3, 1. pkt., reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Til § 2

I *stk. 1* foreslås det, at loven træder i kraft den 1. januar 2015.

I *stk. 2* foreslås det, at kommunalbestyrelsen senest den 1. januar 2016 skal have genberegnet alle sager om merudgiftsydelser til børn, hvor der stadig udbetales tilskud efter de hidtil gældende regler. Det betyder, at der fra den 1. januar 2016 ikke er nogen, der får ydet tilskud til dækning af merudgifter efter det hidtil gældende udmålingssystem, hvor ydelsen udbetales med en eller flere ottendele af et standardbeløb.

I *stk. 3* foreslås det, at netværksplejefamilier, der i 2014 var afskåret fra at klage over det beløb, kommunalbestyrelsen udbetaler til dækning af deres omkostninger ved at have barnet eller den unge boende i familien, får adgang til at klage over afgørelser herom, der er truffet i 2014, inden for 4 uger fra loven er trådt i kraft. Ministeriet har kun kendskab til en enkelt sag, hvor der er klaget over kommunens afgørelse om dækning af omkostninger til en netværksplejefamilie. Ankestyrelsen afviste at behandle sagen, da klageadgangen med virkning fra 1. januar 2014 var afskaffet.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1023 af 23. september 2014, som ændret ved § 1, nr. 2, i lov nr. 495 af 21. maj 2013 og § 1, nr. 6, 11 og 12 i lov nr. 722 af 25. juni 2014, foretages følgende ændringer:

§ 41. Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Stk. 2. Til dækning af merudgifter beregnes en merudgiftsydelse, der fastsættes med udgangspunkt i et månedligt standardbeløb på 2.424 kr. Ydelsen beregnes på grundlag af det konkrete behov og udbetales med en eller flere ottendedele af standardbeløbet. Merudgiftsydelsen kan tildeles med mere end ét standardbeløb.

Stk. 3. Merudgiftsydelsen udgør mindst 1/8 af standardbeløbet nævnt i stk. 2. Der skal sandsynliggøres merudgifter svarende til 12 gange 1/8 af standardbeløbet inden for et år, før merudgiftsydelsen kan komme til udbetaling.

Stk. 4. ...

§ 66 a.

...

Stk. 6. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 1, nr. 2, kan påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Afgørelser efter stk. 2 og 5 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold fastsætter nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, kommunale plejefamilier, netværkspleje-

1. I § 41, stk. 1, 2. pkt., ændres »forudsætning« til: »betingelse«, og efter »funktionsevne« indsættes: »og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning«.

2. § 41, stk. 2 og 3, affattes således:

»Stk. 2. Udmålingen af ydelsen sker på grundlag af de sandsynliggjorte merudgifter for det enkelte barn, f.eks. merudgifter til individuel befordring og fritidsaktiviteter.

Stk. 3. Beløbet til dækning af de nødvendige merudgifter kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 4596 kr. pr. år (2015-niveau). Ydelsen fastsættes ud fra de skønnede merudgifter pr. måned og afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.«

3. I § 66 a, stk. 6, 1. pkt., indsættes efter »stk. 1, nr. 2,«: »og stk. 2, 2. pkt.,«, og i 2. pkt. indsættes efter »stk. 2«: », 1. pkt.,«.

4. I § 66 a, stk. 7, indsættes efter »jf. stk. 3 og 4,«: »om satser for godtgørelse af udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet samt om be-

familier og egne værelser m.v., jf. stk. 1, 2 og 5, om grunduddannelse og supervision til og efteruddannelse af plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, jf. stk. 3 og 4, og om godtgørelse for netværksplejefamilier.

§ 155 b. Kommunalbestyrelsen skal senest 6 hverdage efter modtagelsen af en underretning efter §§ 153-154 bekræfte modtagelsen af underretningen over for den, der foretog underretningen.

Stk. 2. ...

§ 156. Den, som tilskynder eller hjælper et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet efter denne lov, til at undvige eller holder den undvegne skjult, straffes med hæfte eller fængsel i indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

§ 182. Det beløb, der er nævnt i § 41, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste

5. I § 155 b, stk. 1, ændres »§§ 153-154« til: »§§ 152-154«.

6. I § 156 udgår »hæfte eller«.

7. I § 182, stk. 1, ændres »Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 8.« til: »Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2016.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal senest den 1. januar 2016 have genberegnet alle sager om merudgiftsydelser til børn, hvor der udbetales tilskud efter de hidtil gældende regler.

Stk. 3. Klage til Ankestyrelsen over afgørelser om dækning af omkostninger til netværksplejefamilier, der er truffet i perioden 1. januar til 31. december 2014, kan ske inden fire uger efter lovens ikrafttræden.